

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS
IR JAI PAVALDŽIŲ ĮSTAIGŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2023–2025 METŲ
VEIKSMŲ PLANO PATVIRTINIMO**

2022 m. gruodžio 21 d. Nr. A1-869
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 7 straipsniu:

1. T v i r t i n u Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų korupcijos prevencijos 2023–2025 metų veiksmų planą.

2. Į p a r e i g o j u:

2.1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Administravimo departamento Asmenų aptarnavimo ir dokumentų valdymo skyrių per 10 darbo dienų nuo šio įsakymo pasirašymo dienos su juo, per dokumentų valdymo sistemą, supažindinti visus Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartį ir pateikti susipažinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų prie ministerijos ir kitų biudžetinių įstaigų, kurių pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, vadovams.

2.2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų prie ministerijos ir kitų biudžetinių įstaigų, kurių pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija vadovus su šiuo įsakymu supažindinti vadovaujamos įstaigos darbuotojus.

2.3. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų korupcijos prevencijos 2023–2025 metų veiksmų plano priemonių vykdytojus:

2.3.1. įgyvendinus plane numatytas priemones, apie tai nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, informuoti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Prevencijos skyrių;

2.3.2. ne vėliau kaip iki ateinančių metų sausio 10 d. informaciją apie plano priemonių vykdymo eigą (vykdytų priemonių veiksmingumą, problemas, susijusias su priemonių vykdymu ir kt.) pateikti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Prevencijos skyriui.

3. P a v e d u šio įsakymo vykdymo kontrolę Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Prevencijos skyriui.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė
Navickienė

Monika

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro
2022 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. A1-
869

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS IR JAI PAVALDŽIŲ ĮSTAIGŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2023–2025 METŲ VEIKSMŲ PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų korupcijos prevencijos 2023–2025 metų veiksmų planas (toliau – Planas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (toliau – KPI), Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos korupcijos rizikos valdymo ir skaidrumo didinimo 2020–2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020 m. rugpjūčio 17 d. įsakymu Nr. A1-742 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos korupcijos rizikos valdymo ir skaidrumo didinimo 2020–2025 metų programos ir jos įgyvendinimo 2020–2022 metų priemonių plano patvirtinimo“, atsižvelgiant į 2022–2033 metų nacionalinę darbotvarkę korupcijos prevencijos klausimais, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. XIV-1178 „Dėl 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais patvirtinimo“, ir į Korupcijos prevencijos veiksmų planų, jų projektų ir planų įgyvendinimo vertinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 2-283 „Dėl Korupcijos prevencijos veiksmų planų, jų projektų ir planų įgyvendinimo vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

2. Plano tikslas - užtikrinti veiksmingą, kryptingą ir nuoseklų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos korupcijos rizikos valdymo ir skaidrumo didinimo 2020–2025 metų programos įgyvendinimą, korupcijos prevencijos ir jos kontrolės sistemos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje (toliau – SADM) ir jai pavaldžiose įstaigose funkcionavimą, tobulinti esamas ir diegti naujas korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones ir tokiu būdu didinti SADM ir jai pavaldžių įstaigų veiklos viešumą ir atvirumą, vykdomų procedūrų skaidrumą ir jose dirbančių darbuotojų atsparumą korupcijai.

3. Plane vartojamos sąvokos:

3.1. SADM pavaldžios įstaigos - Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro valdymo sričiai priskirtos įstaigos prie SADM ir kitos biudžetinės įstaigos, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina SADM.

3.2. Kitos Plane vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos KPI, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme (toliau – VPIDĮ) ir kituose teisės aktuose.

II SKYRIUS APLINKOS IR KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ ANALIZĖ

4. Įvertinus susijusio teisinio reglamentavimo ir kitus pokyčius (2022 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujos redakcijos KPI, kuriuo SADM, kaip savarankiška įstaiga, įpareigota ne tik įgyvendinti jai teisės aktais pavestas korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones SADM, bet ir užtikrinti, kad šios priemonės būtų reikiama apimtimi įgyvendinamos pavaldžiose įstaigose),

įvykusius įgyvendinant Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos korupcijos rizikos valdymo ir skaidrumo didinimo programos įgyvendinimo 2020–2022 m. priemonių planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020 m. rugpjūčio 17 d. įsakymu Nr. A1-742, siekiant numatyti veiksmingas priemones kitam Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos korupcijos rizikos valdymo ir skaidrumo didinimo 2020–2025 metų programos įgyvendinimo laikotarpiui, t. y. 2023–2025 m., atlikta aplinkos ir korupcijos rizikos veiksnių analizė.

5. 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. XIV-1178, duomenimis, Lietuvoje, kuriant antikorpacinę aplinką 2015–2021 metų laikotarpiu pagal sociologinių tyrimų duomenis, įvyko teigiami pokyčiai, tačiau, įvertinus teigiamus pokyčius, būtina tobulinti ir plėtoti antikorpacinio sąmoningumo didinimą, prevenciją ir korupcinių nusikaltimų tyrimą. Norint padidinti korupcijos prevencijos veiksmingumą, turėtų būti atsisakoma fragmentiškos antikorpacinės veiklos, formalaus, o kai kuriais atvejais paviršutiniško požiūrio, taip pat priemonių, nekuriančių vertės antikorpaciniu požiūriu.

PIRMASIS SKIRSNIS SOCIOLOGINIŲ IR KITŲ TYRIMŲ DUOMENYS

6. Pagal korupcijos suvokimo indeksą (toliau – KSI) 2021 m. Lietuvai buvo skirtas 61 balas (100 balų – labai skaidri valstybė, 0 balų – labai korumpuota valstybė). Lietuva užėmė 34 vietą iš 180 vertintų valstybių. Įvykęs teigiamas korupcijos suvokimo indekso pokytis (2019–2020 m. KSI buvo 60 balų) rodo, kad pastangos šalinant korupcijos apraiškas, mažinant korupcijos pasireiškimo riziką, mažina korupciją valstybėje. Be kita ko, socialinės atskirties mažinimas, į kuri orientuota SADM veikla, taip pat turi didelę reikšmę galutinei Lietuvos korupcijos suvokimo indekso vertei. Todėl pasiekta pažanga šioje srityje neabejotinai turi įtakos Lietuvos korupcijos suvokimo indekso vertės didėjimui.

7. Remiantis sociologinio tyrimo „Lietuvos korupcijos žemėlapis 2021 m.“ duomenimis, 21 proc. valstybės tarnautojų mano, kad kyšis padeda spręsti problemas. Lyginant su 2020 m. analogiško tyrimo duomenimis, šis skaičius sumažėjo (2020 m. buvo 24 proc.). Tai rodo pozityvų pokytį viešajame sektoriuje. Ministerijų korumpuotumo vertinimas rodo, kad SADM, kartu su pavaldžiomis įstaigomis (iki 2021 m. buvo atliekamas tik ministerijų, kartu neįtraukiant ministerijoms pavaldžių įstaigų, vertinimas), patenka tarp trijų mažiausiai korumpuotų ministerijų (2021 m. tik 9 proc. gyventojų SADM ir jai pavaldžias įstaigas vertino kaip labai korumpuotas), kas rodo, kad SADM ir SADM pavaldžių įstaigų veiklos viešinimas ir taikomos priemonės, kuriomis kuriama korupcijai atspari aplinka, yra rezultatyvios.

8. Vertinant sociologinio tyrimo „Lietuvos korupcijos žemėlapis 2021 m.“ duomenis, susijusius su SADM pavaldžiomis įstaigomis, išsiskiria Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie SADM. Kaip labai korumpuotą įstaigą šią tarnybą nurodė 28 proc. gyventojų ir 22 proc. įmonių vadovų. Pažymėtina, kad, lyginant su 2019 m., kuomet tokios nuomonės laikėsi 32 proc. gyventojų ir 30 proc. įmonių vadovų, pastebimas akivaizdus progresas kuriant korupcijai atsparią aplinką Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyboje prie SADM. Šios tarnybos pastangas kuriant korupcijai atsparią aplinką 2021 m. įvertino Lietuvos Respublikos Prezidentūra – tarnybai, kaip „Skaidrumo akademijos“ dalyvei, buvo įteikta padėka „Už didžiausias ambicijas tobulėti“.

9. Įvertinus sociologinių tyrimų duomenis, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos teikiamą analitinę informaciją apie labiausiai korupcijos paveiktas viešojo sektoriaus sritis, korupcinius mechanizmus jose ir kitą viešai prieinamą informaciją, galima teigti, kad SADM nėra priskiriama prie korumpuotų įstaigų. Vis dėlto, siekiant ilgalaikių korupcijos ir kitų pažeidimų prevencijos tikslų, būtina ir toliau vykdyti kompleksines prevencijos priemones.

10. Reaguojant į informaciją apie įvairius galimai padarytus pažeidimus, 2021 m. SADM iniciatyva buvo atlikti 5 tyrimai dėl SADM ir SADM pavaldžių įstaigų valstybės tarnautojų ir

darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai). Minėtu laikotarpiu informacijos apie darbuotojų galimai padarytus korupcinio pobūdžio pažeidimus SADM nebuvo gauta.

11. Negauta duomenų, skundų, dėl kurių 2021–2022 m. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija būtų pradėjusi tyrimus dėl SADM darbuotojų galimai padarytų VPIDĮ pažeidimų.

12. SADM 2021 m. parengtoje korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvadoje, įvertinus viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymą SADM, konstatuota, kad susijusios rizikos valdomos, taip pat pasiūlyta:

- naujos redakcijos KPI 25 str. 4 d. 1 p. nuostatų, įsigaliosiančių nuo 2022 m. sausio 1 d., kontekste, įvertinti galimybę suteikti prieigą prie valstybės registrų ir informacinių sistemų (pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro, Juridinių asmenų registro ir t. t.) SADM Prevencijos skyriui;

- esant tokiai galimybei, SADM Prevencijos skyriui teikti tarnybiniu pranešimu siūlymus SADM vadovybei dėl būtinų veiksmų atlikimo.

Įgyvendinant minėtus siūlymus SADM Prevencijos skyriui suteikta prieiga prie Valstybės tarnybos valdymo informacinės sistemos (VATIS) ir Valstybės tarnautojų registro (VATAR), imtasi veiksmų, kad, panaudojant Privačių interesų registro (toliau – PINREG) funkcionalumą, SADM Prevencijos skyriui operatyviai gauti informaciją apie SADM pavaldžių įstaigų vadovų ir kitų darbuotojų, kuriuos į pareigas skiria Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras, privačių interesų deklaracijų pateikimą ir turinio atnaujinimą.

13. SADM pavaldžios įstaigos 2021 m. parengtose korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvadose numatė ir pradėjo įgyvendinti arba jau įgyvendino priemones, kad užtikrinti geresnį susijusių rizikų valdymą veiklos srityse, kuriose buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas.

ANTRASIS SKIRSNIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS KORUPCIJOS RIZIKOS VALDYMO IR SKAIDRUMO DIDINIMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO 2020-2022 METŲ PRIEMONIŲ PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

14. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos korupcijos rizikos valdymo ir skaidrumo didinimo 2020–2025 metų programa ir jos įgyvendinimo 2020–2022 metų priemonių planas buvo vykdomi siekiant: nustatyti ir pašalinti teisės aktų, procedūrų spragas, dėl kurių gali atsirasti sąlygos korupcijai, užtikrinti efektyvų kontrolės priemonių taikymą; didinti skaidrumą, mažinti ir šalinti korupcijos ir kitų pažeidimų prielaidas disponuojant turtu, valdant ir naudojant valstybės asignavimus ir Europos Sąjungos investicinių fondų lėšas; užtikrinti efektyvesnę ir viešesnę SADM veiklą; didinti SADM darbuotojų nepakantumą korupcijai ir kitiems pažeidimams, skatinti darbuotojus įsitraukti į antikorupcinę, skaidrumą didinančią veiklą.

15. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos korupcijos rizikos valdymo ir skaidrumo didinimo programos įgyvendinimo 2020–2022 m. priemonių plano priemonės 2020–2022 m. įgyvendintos numatyta apimtimi, tikslo rezultato kriterijų tarpiniai vertinimo rezultatai rodo teigiamą progresą siekiant nustatytų tikslo rezultato kriterijų. Pavyzdžiui, 2020 m. apklausos duomenimis tik apie 60 proc. SADM darbuotojų buvo pasiryžę pranešti apie SADM ar jai pavaldžioje įstaigoje daromus, padarytus ar rengiamus padaryti pažeidimus, 2022 m. apklausoje tokių buvo beveik 72 proc. (siektinas rodiklis – 85 proc.); 2020 m. apklausos duomenimis tik apie 60 proc. SADM darbuotojų buvo pasiryžę, susidūrus su korupcijos apraiškomis SADM ar jai pavaldžioje įstaigoje, apie tai pranešti, 2022 m. apklausoje tokių buvo beveik 73 proc. (siektinas rodiklis 90 proc.).

TREČIASIS SKIRSNIS ESAMOS SITUACIJOS ANALIZĖ

16. Sociologinių tyrimų („Lietuvos korupcijos žemėlapis 2021“ ir ankstesnių) rezultatai atskleidžia, kad SADM ir SADM pavaldžios įstaigos, išskyrus Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybą prie SADM, nėra priskirtinos prie korupcijai neatsparių įstaigų, kurios susiduria su esminėmis skaidrumo problemomis. Pažymėtina, kad Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie SADM pastangas, kuriant korupcijai atsparią aplinką, teigiamai įvertino sociologinių apklausų dalyviai (sociologinio tyrimo „Lietuvos korupcijos žemėlapis 2021 m.“ duomenimis kaip labai korumpuotą instituciją šią tarnybą nurodė 28 proc. gyventojų ir 22 proc. įmonių vadovų, 2019 m. tokios nuomonės laikėsi 32 proc. gyventojų ir 30 proc. įmonių vadovų). Tačiau tai nereiškia, kad SADM ir jai pavaldžių įstaigų veikloje korupcijos rizikų nėra arba kad visos jos yra valdomos.

17. Pagrindinės priežastys, galinčios lemti korupcijos pasireiškimą SADM ir SADM pavaldžiose įstaigose – nepakankamas teisinis reguliavimas, neaiškios administracinės procedūros ir nepakankamas jų viešumas, galimas darbuotojų nesąžiningumas arba nekompetencija, neteisėtas lobizmas, nepakankamas kontrolės mechanizmas ir kt. Korupcijos riziką didina ir dideli asignavimai, skiriami socialinės apsaugos sektoriui.

18. Socialinės apsaugos sistemos sudėtingumas, kontrolės sistemos netobulumas ir kt. veiksniai gali trukdyti veiksmingai įgyvendinti SADM formuojamą socialinės apsaugos politiką, planuoti tam skirtus išteklius, juos konsoliduoti siekiant technologinio proveržio, naujų reikalingų paslaugų diegimo ir teikimo.

19. Ir toliau privaloma pakankamą dėmesį skirti procesų skaidrumui priimant sprendimus, susijusius su SADM ir jai pavaldžių įstaigų veikla, nes vis dar išlieka galimybė nesivadovauti asmeninės atsakomybės principais.

20. Galimos ir teisinės korupcijos rizikos socialinės apsaugos sistemoje, o kartu ir SADM bei SADM pavaldžių įstaigų veikloje, prielaidos. Teisės aktų gausa, dažnas jų keitimas, teisės aktuose nustatyto teisinio reguliavimo neaiškumas apsunkina teisės aktų taikymą; galimos teisės aktų kolizijos, dviprasmybės; ko pasėkoje nepakankamas savo teisių ir pareigų išmanymas siekiantiesiems įgyvendinti savo teisėtus interesus gali sąlygoti korupcijos rizikos atsiradimą.

21. Siekiant efektyvesnio korupcijos rizikos valdymo SADM ir SADM pavaldžiose įstaigose, SADM ir SADM pavaldžių įstaigų veiklos koordinavimo ir vienodos darbo praktikos formavimo identifikuojant ir šalinant su tuo susijusias rizikas, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2021 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. A1-471 patvirtintas Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje tvarkos aprašas, 2021 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. A1-884 patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos antikorpucinio elgesio kodeksas, 2022 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. A1-288 patvirtintas Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo tvarkos aprašas, 2022 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. A1-323 patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kaip biudžetinių įstaigų savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos darbo su įstaigų vadovais organizavimo tvarkos aprašas, vykdoma nuolatinė minėtų teisės aktų nuostatų įgyvendinimo stebėseną.

22. SADM ir jai pavaldžiose įstaigose įdiegtas ir veikia vidinis informacijos apie pažeidimus teikimo kanalas. Pranešėjų apsaugos teisinis mechanizmas yra veiksmingas įrankis, siekiant apsaugoti viešąjį interesą, kovoti su institucijoje daromais pažeidimais, todėl būtina išnaudoti šio instrumento potencialą, ir toliau reguliariai informuoti SADM darbuotojus ir SADM pavaldžių įstaigų darbuotojus apie galimybę saugiai ir patogiai pranešti apie pažeidimus, skatinti juos nebūti abejingus.

23. Efektyviausias būdas valdyti korupcijos rizikas – darbuotojų švietimas korupcijos ir kitų pažeidimų prevencijos srityje; priimamų sprendimų viešinimas, taip siekiant visuomenės įsitraukimo ir palankesnės nuomonės; teisinio reglamentavimo tobulinimas, šalinant bet kokias galimybes pasireikšti korupcijos rizikoms; nulinės korupcijos tolerancijos skatinimas, siekiant didinti visuomenės pasitikėjimą socialinės apsaugos sistema ir viešojo sektoriaus institucijomis.

24. Siekiant nustatyti, koks yra bendras SADM darbuotojų požiūris į korupciją, kiek plačiai paplitęs šis reiškinys ir koks darbuotojų santykis su tokio pobūdžio apraiškomis, 2022 m. rugsėjo mėn. buvo atlikta SADM darbuotojų apklausa korupcijos tolerancijai nustatyti ir šie duomenys buvo palyginti su 2020 m. analogiškos apklausos duomenimis.

Paaiškėjo, kad ženkliai išaugo respondentų, žinančių apie SADM vykdomas korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones skaičius: 2020 m. tik 54 proc. respondentų žinojo apie SADM vykdomas korupcijos prevencijos priemones, 2022 m. tokių buvo jau 65 proc.

SADM darbuotojų pasiryžimas pranešti apie jiems žinomą korupcijos atvejį arba SADM ar jai pavaldžioje įstaigoje daromą, padarytą ar rengiamą padaryti pažeidimą, ženkliai išaugo: 2020 m. tik 60 proc. respondentų nurodė, kad praneštų apie tokias veikas, 2022 m. tokių buvo jau 72 proc., kas indikuoja nuoseklų ir tvarų SADM darbuotojų antikorporcinio sąmoningumo didėjimą.

Išaugo skaičius SADM darbuotojų žinančių kur reikia kreiptis norint pranešti apie daromą, padarytą ar rengiamą padaryti pažeidimą: 2020 m. tokių buvo 64 proc., 2022 m. - jau 80 proc.

2020 m. tik 31 proc. apklaustųjų nurodė, kad žino apie SADM veikiančią vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą. 2022 m. tokių buvo jau 55 proc.

2022 m. atsakant į klausimą, ar, respondentų nuomone, SADM paplitusi situacija, kai SADM darbuotojams norima papildomai atsilyginti, nebuvo nė vieno teigiamo atsakymo.

2022 m. 97 proc. respondentų nurodė, jog nebuvo situacijų, kad dirbant SADM jiems ar jų kolegoms buvo siūlomas kyšis arba buvo kitaip darbe susidūrę su korupcija. Tai ypač geras rodiklis, leidžiantis teigti, kad kyšininkavimo, papirkimo rizika SADM yra minimali, gerai valdoma.

Apibendrinus 2022 m. apklausos duomenis paaiškėjo, kad korupcijos reiškinys SADM, kaip ir 2020 m., nėra paplitęs, darbuotojai praktiškai nesusiduria su bandymais juos papirkti. Didžioji dalis darbuotojų yra pasiryžę pranešti apie SADM ar jai pavaldžiose įstaigose padarytas, daromas ar rengiamas padaryti neteisėtas veikas.

Eilės Nr.	Problema, rizika	Sprendimo, valdymo būdas	Vykdytojas	Įgyvendinimo terminas	Laukiamas rezultatas
I. GERESNIS ADMINISTRAVIMAS IR KONTROLĖS UŽTIKRINIMAS					
Tikslas – nustatyti ir pašalinti teisės aktų, procedūrų spragas, dėl kurių gali atsirasti sąlygos korupcijai, užtikrinti efektyvų kontrolės priemonių taikymą.					
Tikslo rezultato kriterijai:					
1. Visose SADM pavaldžiose įstaigose vykdoma koordinuota ir į konkrečius rezultatus orientuota korupcijos ir kitų pažeidimų prevencija, įgyvendinamos skaidrumą didinančios iniciatyvos.					
2. 85 proc. SADM darbuotojų yra pasiryžę pranešti apie SADM ar jai pavaldžioje įstaigoje daromus, padarytus ar rengiamus padaryti pažeidimus.					
1.	SADM ir SADM pavaldžiose įstaigose taikomos korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės gali būti nepakankamos, kad sukurti korupcijai atsparią aplinką.	1.1. Atsparumo korupcijai lygio (AKL) nustatymas.	SADM Prevencijos skyrius	Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinus Atsparumo korupcijai lygio nustatymo metodiką, atsižvelgiant į AKL nustatymo metodikoje nurodytus terminus	Nustatyta, ar SADM imamasi pakankamų veiksmų kuriant korupcijai atsparią aplinką ir, esant poreikiui, pateikti pasiūlymai dėl reikiamų priemonių diegimo SADM.
			SADM pavaldžios įstaigos		Nustatyta, ar SADM pavaldžioje įstaigoje imamasi pakankamų veiksmų kuriant korupcijai atsparią aplinką ir, esant poreikiui, pateikti pasiūlymai dėl reikiamų priemonių diegimo SADM pavaldžioje įstaigoje.

2.	<p>Vis dar pasitaiko atvejų, kai SADM darbuotojai, taip pat SADM pavaldžių įstaigų vadovai ir kiti darbuotojai, nevykdo arba netinkamai vykdo Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – VPIDI) reikalavimus. Todėl būtina imtis aktyvių priemonių, kad būtų užtikrintas visų reikiamų deklaracijų pateikimas ir jų įvertinimas.</p>	<p>1.2. Vykdyti nuolatinę privačių interesų deklaracijų pateikimo ir atnaujinimo kontrolę, siekiant valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų viešųjų ir privačių interesų suderinamumo, užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami nešališkai, pirmenybę teikiant viešiesiems interesams.</p>	<p>SADM Prevencijos skyrius</p> <hr/> <p>SADM pavaldi įstaiga</p>	<p>kasmet</p>	<p>Peržiūrėti ir įvertinti visų (100 proc.) privalančių deklaruoti SADM darbuotojų bei SADM pavaldžių įstaigų vadovų privačių interesų deklaracijose pateikti duomenys, pateikti siūlymai dėl nustatytų neatitikčių šalinimo.</p> <hr/> <p>Peržiūrėti ir įvertinti visų (100 proc.) privalančių deklaruoti SADM pavaldžios įstaigos darbuotojų privačių interesų deklaracijose pateikti duomenys, pateikti siūlymai dėl nustatytų neatitikčių šalinimo.</p>
3.	<p>Ne visos SADM pavaldžios įstaigos, kurdamos korupcijai atsparią aplinką, vykdo veiksmingą korupcijos ir kitų pažeidimų prevenciją, rengia ir skelbia informaciją apie korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių įgyvendinimą, kokių veiksmų imamas, kuriant korupcijai atsparią aplinką įstaigoje.</p>	<p>1.3. Atlikti SADM pavaldžių įstaigų taikomų korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių analizę, parengti ir pateikti SADM pavaldžioms įstaigoms pasiūlymus dėl veiklos tobulinimo šioje srityje.</p>	<p>SADM Prevencijos skyrius</p>	<p>2024-12-31</p>	<p>Atlikta visų (100 proc.) SADM pavaldžių įstaigų taikomų korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių analizė ir, esant poreikiui, pateikti pasiūlymai (rekomendacijos) SADM pavaldžioms įstaigoms dėl veiklos tobulinimo korupcijai atsparios aplinkos kūrimo srityje.</p>
4.	<p>SADM pavaldžios įstaigos atlieka korupcijos pasireiškimo tikimybės</p>	<p>1.4. Įvertinti SADM pavaldžių įstaigų atliktus veiksmus, priimtus</p>	<p>SADM Prevencijos skyrius</p>	<p>kasmet</p>	<p>Surinkta informacija ir įvertinti 80 proc. SADM pavaldžių įstaigų veiksmai</p>

	<p>nustatymo procedūrą ir teikia išvadas, pasiūlymus, kaip šalinti ar valdyti nustatytas korupcijos rizikas, tačiau SADM nedisponuoja informacija, kokius veiksmus įstaigos atliko, jei tokie veiksmai apskritai buvo atlikti, ir kokius rezultatus pasiekė šalindamos ankstesniais metais nustatytus trūkumus, rizikas. Todėl, nesant galimybės kontroliuoti ir įvertinti šį procesą, korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo procedūra tampa savitiksle, nelemianti tvarių pokyčių, didėja rizika, kad skaidrumą didinantys pokyčiai nebus įgyvendinti.</p>	<p>sprendimus šiose įstaigose, šalinant arba valdant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo procedūros metu nustatytas korupcijos rizikas, kad užtikrinti SADM pavaldžių įstaigų veiklos koordinavimą ir stebėseną ir išvengti minėtų rizikų savalaikio nesuvaldymo / nepašalinimo atvejų.</p>			<p>šalinant ar valdant nustatytas korupcijos rizikas, kurios buvo nustatytos atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo procedūrą.</p>
5.	<p>SADM pavaldžios įstaigos, būdamos atsakingos už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą instituciniame lygmenyje, priešingai nei SADM Prevencijos skyrius, kuris skatina, koordinuoja ir kontroliuoja korupcijai</p>	<p>1.5. Pateikti SADM pavaldžioms įstaigoms siūlymus / rekomendacijas dėl veiklos sričių, kuriose atliktina korupcijos pasireiškimo tikimybė.</p>	<p>SADM Prevencijos skyrius</p>	<p>kasmet</p>	<p>Visoms (100 proc.) SADM pavaldžioms įstaigoms pateikti siūlymai / rekomendacijos dėl veiklos sričių, kuriose atliktina korupcijos pasireiškimo tikimybė.</p>

<p>atsparios aplinkos kūrimą SADM ir SADM pavaldžiose įstaigose, dėl ribotų personalo resursų ir (ar) riboto informacijos prieinamumo, ne visuomet turi galimybę surinkti galimoms rizikoms nustatyti reikšmingą informaciją (pavyzdžiui, apie įvykčius incidentus analogiškas funkcijas vykdančiose SADM pavaldžiose įstaigose ir pan.), todėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas SADM pavaldžios įstaigos iniciatyva ne visuomet atliekamas rizikingiausiose veiklos srityse.</p>				
II. VALSTYBĖS ASIGNAVIMŲ IR EUROPOS SĄJUNGOS PARAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMAS, TURTO VALDYMAS				
<p>Tikslas – didinti skaidrumą, mažinti ir šalinti korupcijos ir kitų pažeidimų prielaidas disponuojant turtu, valdant ir naudojant valstybės asignavimus ir Europos Sąjungos investicinių fondų lėšas.</p> <p>Tikslo rezultato kriterijai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Užtikrintas viešas ir skaidrus Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų įsisavinimas bei administravimas; 2. Užtikrintas viešas ir skaidrus valstybės asignavimų naudojimas, turto valdymas. 				

6.	Skaidrus ministerijos įgyvendinamų ES fondų programų planavimas ir įgyvendinimas yra viena iš esminių sąlygų užtikrinant, kad būtų efektyviai pasiekti suplanuoti rezultatai ir tinkamai panaudotos lėšos. Korupcija ir skaidrumo trūkumas gali smarkiai sumažinti galimybę pasiekti užsibrėžtus tikslus ir turėti įtakos finansinių valstybės biudžeto nuostolių atsiradimui.	2.1. Skelbti SADM interneto svetainėje arba specializuotoje interneto svetainėje (skirtoje informacijos teikimui apie konkretų fondą) informaciją apie 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos ir kitų programų, finansuojamų ES lėšomis, priemonių, priskirtų SADM kompetencijai, įgyvendinimą.	SADM Europos Sąjungos investicijų skyrius	nuolat	Skelbiama aktuali informacija apie administruojamus fondus ir programas, aktualius teisės aktus ir pasiektus rezultatus.
7.	Siekiant užtikrinti, kad socialinių paslaugų įstaigų įgyvendinamų investicijų projektai būtų vykdomi skaidriai, tikslinga sudaryti galimybes viešai ir vartotojui patogiu būdu susipažinti su aktualia informacija apie šiuos projektus.	2.2. Skelbti ministerijos interneto svetainėje informaciją apie finansuojamus socialinių paslaugų įstaigų investicijų projektus.	SADM Komunikacijos skyrius, kiti ministerijos administracijos padaliniai pagal kompetenciją	nuolat	SADM interneto svetainėje skelbiama ir atnaujinama informacija apie finansuojamus socialinių paslaugų įstaigų investicijų projektus.
8.	Viešuosius pirkimus atliekant ne elektroniniu būdu, sudaromos prielaidos neskaidriems pirkimams ir korupcijai	2.3. Siekti, kad kuo didesnė dalis visų viešųjų pirkimų SADM ir SADM pavaldžiose įstaigose būtų vykdoma elektroninėmis priemonėmis	SADM Viešųjų pirkimų skyrius	kasmė	Elektroninėmis priemonėmis įvykdoma ne mažiau kaip 90 proc. viešųjų pirkimų skaičiuojant pagal jų kiekį (skaičių).

	pasireikšti.	per CVPIS bei CPO.LT elektroninį katalogą.	SADM pavaldžios įstaigos	kasmet	Elektroninėmis priemonėmis įvykdoma ne mažiau kaip 80 proc. viešųjų pirkimų skaičiuojant pagal jų vertę kiekį (skaičių).
9.	Siekiant užtikrinti efektyvesnę SADM pavaldžių įstaigų turto naudojimą ir kontrolę, tikslinga įvertinti poreikį parengti ir patvirtinti (atnaujinti) taisykles, nustatančias ilgalaikio ir trumpalaikio turto naudojimo ir kontrolės mechanizmą.	2.4. Įvertinti poreikį parengti ir patvirtinti (atnaujinti) teisės aktą, reglamentuojantį ilgalaikio ir trumpalaikio turto naudojimo ir kontrolės mechanizmą.	SADM pavaldžios įstaigos	2023-12-30	Parengta motyvuota išvada dėl poreikio rengti ir tvirtinti (atnaujinti) teisės aktą (taisykles, tvarką).
		2.5. Nustačius poreikį SADM pavaldžioje įstaigoje įtvirtinti teisinį reglamentavimą dėl ilgalaikio ir trumpalaikio turto naudojimo bei kontrolės užtikrinimo, parengti ir priimti (atnaujinti) teisės aktą, nustatantį ilgalaikio ir trumpalaikio turto naudojimo ir kontrolės mechanizmą.	SADM pavaldžios įstaigos	2024-06-30	Nustačius poreikį, parengtas ir patvirtintas (atnaujintas) SADM pavaldžios įstaigos teisės aktas, nustatantis ilgalaikio ir trumpalaikio turto naudojimą ir kontrolės užtikrinimą.

III. AIŠKESNIS PROCEDŪRŲ REGLAMENTAVIMAS, DUOMENŲ ATVĖRIMAS

Tikslas – užtikrinti efektyvesnę ir viešesnę SADM ir SADM pavaldžių įstaigų veiklą.

Tikslo rezultato kriterijai:

1. Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją ir SADM pavaldžias įstaigas kaip korumpuotas įvardija 6 proc. gyventojų (pagal sociologinio tyrimo „Lietuvos korupcijos žemėlapis“ duomenis);
2. SADM ir SADM pavaldžių įstaigų veikloje diegiami ir taikomi pažangiausių kokybės vadybos sistemų metodai.

10.	Modernios vadybos sistemos SADM pavaldžiose įstaigose nebuvimas neleidžia užtikrinti skaidresnės ir veiksmingesnės jų veiklos.	3.1. Įvertinus ekonominius, teisinius ir organizacinius aspektus, įvertinti būtinumą įdiegti optimalų kokybės vadybos sistemos LEAN modelį arba jos modulį (modulius) arba kitą kokybės vadybos sistemą SADM pavaldžioje įstaigoje.	SADM pavaldžios įstaigos	2023-12-31	Pateikti siūlymai SADM pavaldžios įstaigos vadovybei dėl kokybės vadybos sistemos LEAN modelio arba jos modulių (moduliai) arba kitos kokybės vadybos sistemos įdiegimo poreikio atitinkamoje SADM pavaldžioje įstaigoje.
		3.2. Esant poreikiui ir pakankamiems resursams įdiegti optimalų kokybės vadybos sistemos LEAN modelį arba jos modulį (modulius) arba kitą kokybės vadybos sistemą SADM pavaldžioje įstaigoje.	SADM pavaldžios įstaigos	2025-12-31	Įdiegtas ir veiksmingai įgyvendinamas kokybės vadybos sistemos LEAN modelis arba jos modulis (moduliai) arba kita kokybės vadybos sistema SADM pavaldžioje įstaigoje, kurios vadovybė pritarė priemonės Nr. 3.1 vykdytojų siūlymui dėl kokybės vadybos sistemos LEAN modelio arba jos modulių (moduliai) arba kitos kokybės vadybos sistemos įdiegimo poreikio atitinkamoje SADM pavaldžioje įstaigoje.

11.	Būtina užtikrinti veiklos viešumą bei nuolatinį visuomenės švietimą ir informavimą apie SADM veiklą jai priskirtose veiklos srityje, taip pat sudaryti sąlygas visuomenei dalyvauti šalinant prielaidas korupcijai ar kitokiam neteisėtam veikimui atsirasti ir plisti.	3.3. Viešinti informaciją apie SADM ir SADM pavaldžių įstaigų iniciatyvas, informuojant apie jų poveikį korupcijos mažėjimui ir skaidrumo didėjimui, naudą visuomenei.	SADM Komunikacijos skyrius, SADM pavaldžios įstaigos	nuolat	Didesnis visuomenės informuotumas, sąmoningumas ir atsparumas korupcijai ar kitokiam neteisėtam veikimui.
		2.4. Rengti pranešimus visuomenės informavimo priemonėms ir kitaip viešinti informaciją apie ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų veiklą bei pasiektus rezultatus didinant skaidrumą ir atvirumą	SADM pavaldžios įstaigos	nuolat	

IV. KOMUNIKACIJA IR ŠVIETIMAS

Tikslas – didinti SADM ir SADM pavaldžių įstaigų darbuotojų nepakantumą korupcijai ir kitiems pažeidimams, skatinti darbuotojus įsitraukti į antikorupcinę, skaidrumą didinančią veiklą.

Tikslo rezultato kriterijai:

1. 90 proc. SADM ir SADM pavaldžių įstaigų darbuotojų, susidūrę su korupcijos apraiškomis ministerijoje ar jai pavaldžiose įstaigoje, apie tai praneštų;
2. 25 proc. SADM ir SADM pavaldžių įstaigų darbuotojų norėtų dalyvauti antikorupcinėje, skaidrumą didinančioje veikloje.

12.	Aktualios informacijos, korupcijai atsparios aplinkos kūrimo klausimais teikimas SADM ir SADM pavaldžių įstaigų darbuotojams, kurie įstaigoje nėra paskirti atsakingais už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą SADM ar SADM pavaldžioje įstaigoje.	4.1. Organizuoti mokymus aktualiomis korupcijai atsparios aplinkos kūrimo temomis. 4.2. Teikti metodinę pagalbą SADM pavaldžių įstaigų darbuotojams, atsakingiems už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, mokymų aktualiomis korupcijai atsparios aplinkos kūrimo temomis.	SADM Prevencijos skyrius, SADM pavaldžios įstaigos SADM Prevencijos skyrius	kasmet	Kasmet organizuoti 1 mokymai SADM darbuotojams. Kasmet, SADM pavaldžios įstaigos darbuotojų, atsakingų už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atitinkamoje SADM pavaldžioje įstaigoje, iniciatyva organizuoti 1 mokymai atitinkamos SADM pavaldžios įstaigos darbuotojams.
13.	Siekiant koordinuotos ir tvarios korupcijos bei kitų pažeidimų prevencijos socialinės apsaugos sektoriuje, ypač reikšminga gerosios praktikos sklaida ir SADM lyderystė kuriant korupcijai atsparią aplinką jai pavaldžiose įstaigose, diegiant aukščiausius skaidrumo ir atskaitingumo standartus.	4.3. Organizuoti SADM atstovų susitikimą su asmenimis, atsakingais už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą SADM pavaldžiose įstaigose, kurio metu būtų aptartos antikorupcinės kultūros kūrimo įstaigose problemos ir pasidalyta gerąja patirtimi bei praktika didinant skaidrumą įstaigose.	SADM Prevencijos skyrius	kasmet	Kasmet surengta ne mažiau kaip po vieną susitikimą, kuriame dalyvavo 70 proc. už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingų SADM pavaldžių įstaigų atstovų.

14.	Siekiant užtikrinti veiksmingą korupcijai atsparios aplinkos kūrimą SADM ir SADM pavaldžiose įstaigose, tikslinga atlikti tyrimus (analizes, apklausas), kurių tikslas – išsiaiškinti, SADM ir SADM pavaldžių įstaigų darbuotojų toleranciją korupcijai.	4.4. Atlikti tyrimą siekiant nustatyti SADM ir SADM pavaldžių įstaigų darbuotojų toleranciją korupcijai.	SADM Prevencijos skyrius, SADM pavaldžios įstaigos	kasmet	Kasmet SADM Prevencijos skyriaus iniciatyva atliktas 1 SADM darbuotojų tolerancijos korupcijai tyrimas ir apibendrinti duomenys pateikti SADM vadovybei. Kasmet SADM pavaldžios įstaigos iniciatyva atliktas 1 atitinkamos įstaigos darbuotojų tolerancijos korupcijai tyrimas ir apibendrinti duomenys pateikti SADM Prevencijos skyriui bei atitinkamos SADM pavaldžios įstaigos vadovybei.
15.	Ne visi SADM ir SADM pavaldžių įstaigų darbuotojai žino apie SADM ir SADM pavaldžių įstaigų veiklą vykdančią korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones, vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą. Siekiant didesnio SADM ir SADM pavaldžių įstaigų darbuotojų (ypač naujai priimamų ar grįžtančių po ilgalaikių atostogų) informuotumo	4.5. SADM ir SADM pavaldžių įstaigų interneto ir (ar) intraneto svetainėse skelbti aktualią informaciją apie atitinkamos įstaigos veiklą kuriant korupcijai atsparią aplinką, vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą. 4.6. SADM pavaldžios įstaigos teisės aktuose įtvirtinti reikalavimą padaliniui (darbuotojui), atsakingam už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą įstaigoje, supažindinti priimamus į pareigas SADM	SADM Prevencijos skyrius, SADM pavaldžios įstaigos SADM pavaldi įstaiga	nuolat 2023-06-30	85 proc. SADM ir SADM pavaldžių įstaigų darbuotojų žino apie atitinkamos įstaigos veiklą vykdančią korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones, vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą.

	<p>ir ugdant jų antikorupcinį sąmoningumą bei potencialą, būtina sudaryti sąlygas greitai ir paprastai rasti ir susipažinti su visa aktualia informacija apie antikorupcinės aplinkos kūrimą SADM ir SADM pavaldžiose įstaigose, taikomus prevencinius mechanizmus ir įrankius.</p>	<p>pavaldžios įstaigos darbuotojus ir darbuotojus, grįžtančius po ilgalaikių (pavyzdžiui, vaiko priežiūros atostogų ir pan.) atostogų, su įstaigos teisės aktais, reglamentuojančiais korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių įgyvendinimą (tame tarpe ir VPIDĮ nuostatų įgyvendinimą) bei atitinkamais SADM priimtais teisės aktais (pavyzdžiui, SADM antikorupcinio elgesio kodeksu), jeigu jie aktualūs SADM pavaldžiais įstaigai įgyvendinat korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones.</p>			
--	---	---	--	--	--